

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W BYDGOSZCZY**

Bydgoszcz, dnia 20 listopada 2018 r.

WOO.420.118.2018.JM.12

DECYZJA Nr 136/2018

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 t.j.), zwanej dalej ustawą Kpa, w związku z art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 72 ust. 1 pkt 10, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. l) oraz art. 84 ust. 1a i 2 oraz 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 t.j.) zwanej dalej w skrócie uouioś, a także § 3 ust. 1 pkt 60 i 79 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71 j.t.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 8 maja 2018 r. (wpływ: 9.05.2018 r.), bez sygnatury, Gminy Osielsko, w imieniu której wystąpił Pełnomocnik Pan Grzegorz Bebyn,

orzekam:

- I. Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa ul. Topolowej w Osielsku na odcinku od wlotu skrzyżowania Al. Mickiewicza – Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Leśną wraz z budową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej”, realizowanego w obszarze i zakresie określonym w załącznikach graficznych dołączonych do wniosku.
- II. Określam istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, w tym:
 1. Każdorazowo przed podjęciem prac w obrębie wykopów dokonać kontroli obecności zwierząt w ich obrębie. W przypadku obecności fauny, zwierzę

lub zwierzęta odłowić, a następnie przenieść poza obszar robót, do siedliska zapewniającego możliwość dalszej wędrówki.

2. Zamontować w pasie do 100 m od planowanej drogi skrzynki lęgowe dla ptaków (typu: A, B, P), w ilości nie mniejszej niż liczba zniszczonych siedlisk gatunków ptaków wykorzystujących skrzynki poszczególnych typów. Dokładne lokalizacje skrzynek lęgowych uzgodnić ze specjalistą ornitologiem.
3. Wycinkę drzew i krzewów prowadzić poza okresem lęgowym ptaków oraz kluczowym okresem rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia lub w dowolnym terminie po potwierdzeniu maksymalnie na 2 dni przed wycinką, przez specjalistę przyrodnika braku aktywnych lęgów ptaków oraz rozrodu zwierząt w obrębie usuwanych drzew i krzewów.
4. Z uwagi na wycinkę drzew i krzewów (poza terenami leśnymi) zapewnić wykonanie nasadzeń zastępczych z uwzględnieniem poniższych warunków:
 - a) ilość nie mniejsza niż liczba usuwanych drzew i powierzchnia usuwanych krzewów,
 - b) zlokalizowane wzdłuż projektowanej drogi,
 - c) uwzględnić warunki siedliskowe w miejscu wykonania ww. nasadzeń i wymagania ekologiczne stosowanych do nasadzeń gatunków,
 - d) preferować gatunki rodzime,
 - e) stosować sadzonki drzew z dobrze rozwiniętą bryłą korzeniową i pędem głównym o wysokości minimum 2 m.
5. Drzewa i krzewy, które nie podlegają wycince a pozostają w zasięgu oddziaływania inwestycji na etapie budowy zabezpieczyć przed:
 - a) możliwością mechanicznego uszkodzenia, np. poprzez odeskowanie pni drzew i wygradzenie krzewów oraz podwiązywanie kolidujących gałęzi lub ewentualnie wygradzenie skupisk drzew i ich oznakowanie,
 - b) mechanicznym uszkodzeniem bryły korzeniowej poprzez prowadzenie prac w bezpośrednim sąsiedztwie systemów korzeniowych drzew i krzewów w sposób ręczny, o ile pozwala na to technologia prac. Powstałe ewentualne uszkodzenia mechaniczne pni i korzeni zabezpieczyć preparatem grzybobójczym,
 - c) przesuszeniem systemu korzeniowego poprzez jak najszybsze zasypywanie wykopów w obrębie bryły korzeniowej,

- d) w przypadku konieczności podniesienia poziomu gruntu o więcej niż 30 cm w zasięgu rzutu korony drzew wykonać warstwę drenażowo-napowietrzającą,
 - e) nie organizować zaplecza budowy lub miejsc postoju maszyn i składowania materiałów w zasięgu rzutu koron drzew.
6. W trakcie realizacji przedsięwzięcia używać wyłącznie sprawnych maszyn, urządzeń i pojazdów w celu maksymalnego ograniczenia wycieków substancji eksploatacyjnych do środowiska gruntowo – wodnego.
 7. Zaplecze budowy zlokalizować poza ciekami i zbiornikami wodnymi oraz strefami ochronnymi ujęć wodnych, na terenie utwardzonym i posiadającym uszczelnioną powierzchnię, w celu wyeliminowania możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo – wodnego.
 8. Budowę wyposażyć w sorbenty bądź inne dostępne środki techniczne do neutralizacji potencjalnych wycieków eksploatacyjnych.
 9. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zaopatrzyć w toalety (posiadające szczelne zbiorniki na ścieki socjalno-bytowe).
 10. W celu minimalizacji i ograniczenia oddziaływań związanych z emisją hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza, uciążliwe prace budowlane (przede wszystkim prace hałaśliwe oraz związane z wykorzystywaniem ciężkiego sprzętu/transportu) w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem, prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj.: w godz. 6:00 – 22:00, z wyjątkiem prac wymagających ciągłości technologicznej,
 11. Przewożone materiały sypkie zabezpieczyć plandeką przed pyleniem.

UZASADNIENIE

Gmina Osielsko, w imieniu której wystąpił Pełnomocnik Pan Grzegorz Bebyn, w dniu 9 maja 2018 r. złożyła wniosek, bez sygnatury, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa ul. Topolowej w Osielsku na odcinku od wlotu skrzyżowania Al. Mickiewicza – Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Leśną wraz z budową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej”.

Podstawą prawną do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest art. 71 ust. 2 pkt 2 uouioś, w myśl którego realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko jest dopuszczalna wyłącznie po uzyskaniu niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. l) uouioś, w przypadku przedsięwzięć dla których wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest regionalny dyrektor ochrony środowiska oraz art. 72 ust. 1 pkt 10 ww. ustawy, z którego wynika, że decyzję środowiskową wydaje się przed uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2031).

Rozpatrywany teren jest częściowo objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Osielsko położonego wzdłuż drogi Bydgoszcz – Gdańsk z dnia 18 września 1997 r. - Uchwała Nr IV/57/97 Rady Gminy w Osielsku (Dz. Urz. Woj. Bydgoskiego Nr 37, poz. 198 z dnia 2 października 1997 r.) i dotyczy on projektowanego odcinka od ul. Jana Pawła II do ul. Koperkowej.

Po zapoznaniu się z dołączoną do wniosku dokumentacją, tj. kartą informacyjną przedsięwzięcia (zwaną dalej kip), uzupełnioną wyjaśnieniami z dnia: 11 lipca 2018 r. oraz 3 i 26 września 2018 r., ustalono, że jest to zamierzenie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienione w § 3 ust. 1 pkt:

- 60 tj.: „drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 oraz obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg oraz obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 - 5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”, ponieważ długość przebudowanej drogi jest większa niż 1,0 km;
- 79 tj.: „sieci kanalizacyjne o całkowitej długości nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową, sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanej w pasie drogowym i obszarze kolejowym oraz przyłączy do budynków”, ponieważ długość projektowanej sieci kanalizacyjnej jest większa niż 1,0 km.

Zatem zadanie to zaliczono do przedsięwzięć określonych w art. 59 ust. 1 pkt 2 uouioś i stosownie do art. 63 ust. 2a tej ustawy odstąpiono od obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Informacje o wniosku oraz treść karty informacyjnej przedsięwzięcia, zawierającej dane określone w art. 62a ust. 1 i 2 oraz art. 63 ust. 1 uouioś, zostały umieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pod numerem 1539/2018.

W dniu 16 maja 2018 r., pismami kolejno znak: WOO.420.118.2018.JM.1, WOO.420.118.2018.JM.3, a także WOO.420.118.2018.JM.4, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wystąpieniu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Chojnicach z prośbą o opinię, w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Ze względu na liczbę stron w postępowaniu przekraczającą 20, zastosowano przepis art. 74 ust. 3 uouioś, dopuszczający stosowanie art. 49 ustawy Kpa, polegającego na powiadamianiu stron o prowadzonych w toku postępowania czynnościach przez obwieszczenia.

Obwieszczenie informujące o wszczęciu postępowania i wystąpieniu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Chojnicach zamieszczono na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a także na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Osielsko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy, pismem z dnia 1 czerwca 2018 r. (wpływ: 7.06.2018 r.), znak: NNZ.40.Os.4.2018, wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Chojnicach, pismem z dnia 19 września 2018 r. (wpływ: 5.10.2018 r.), znak: GD.ZZŚ.1.435.168.2018.ŻM, wyraził opinię, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Po weryfikacji dokumentacji, Organ prowadzący postępowanie uznał, iż przedstawiony opis przedsięwzięcia zawarty w karcie informacyjnej, jest niewystarczający do jednoznacznego określenia wpływu zamierzenia (lub jego braku) na środowisko, dlatego pismem z dnia 5 czerwca 2018 r., znak: WOO.420.118.2018.JM.6, wezwał Inwestora do uzupełnienia o przedstawienie: wyników inwentaryzacji przyrodniczej, przeprowadzonej w okresie wegetacyjnym i aktywności zwierząt, zakresu niezbędnych do podjęcia działań

minimalizujących i kompensujących, w tym zabezpieczeń na etapie realizacji przedsięwzięcia, skali i lokalizacji nasadzeń zastępczych, uwarunkowań terminowo-organizacyjnych, których zastosowanie przyczyni się, np. do ograniczenia zagrożeń oraz odtworzenia niszczonego zadrzewień, załącznika mapowego z naniesionymi stanowiskami bytowania stwierdzonych gatunków objętych ochroną oraz szlakami migracji zwierząt, a także analizy wpływu przedsięwzięcia na stan zachowania korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym.

W dniu 11 lipca 2018 r. Inwestor uzupełnił dokumentację, przy czym nadal wykazywała ona braki merytoryczne, dlatego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 24 lipca 2018 r., znak: WOO.420.118.2018.JM.7 ponownie wezwał Inwestora do uzupełnienia dokumentacji.

Odpowiedź wpłynęła 9 września 2018 r., jednak i ona wymagała doprecyzowania, w związku z czym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dnia 18 września 2018 r. po raz trzeci wezwał Inwestora o wyjaśnienie kwestii zawartych w Kip.

Pismo z objaśnieniami do dokumentacji wpłynęło dnia 26 września 2018 r.

Ze względu na fakt, iż uzyskane wyjaśnienia nie wniosły nowych okoliczności w sprawie, a jedynie stanowiły uszczegółowienie informacji, nie stwierdzono konieczności ponownego wystąpienia o opinię do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy, a także Dyrektora Zarządu Zlewni w Chojnicach.

Biorąc pod uwagę art. 63 ust. 1 i 2 uouioś, tutejszy Organ przeanalizował m.in. skalę, charakterystykę oraz usytuowanie przedsięwzięcia, wykorzystanie zasobów naturalnych, emisję i występowanie innych uciążliwości, oddziaływanie na ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, zabytki, w wyniku czego, w dniu 10 października 2018 r. wydał postanowienie, znak: WOO.420.118.2018.JM.9, że dla omawianego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz zgodnie z art. 10 § 1 ustawy Kpa, zawiadomił strony o zebraniu wszystkich dowodów w sprawie.

Obwieszczenie stwierdzające dokonanie niniejszych czynności administracyjnych zamieszczono na stronie internetowej i na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a także na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Osielsko.

Informacje o postanowieniu odstępującym od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz jego treść, zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach, prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pod nr 1540/2018.

W toku postępowania strony nie zgłosiły uwag i wniosków.

Organ rozpatrzył sprawę w oparciu o załączone materiały.

Przedsięwzięcie polega na budowie ulicy o nawierzchni asfaltowej o szerokości 6,0 m wraz z ciągiem pieszo-rowerowym, chodnikiem, sześcioma zatokami autobusowymi oraz odwodnieniem.

Teren objętym inwestycją w obecnym stanie ma w dużej mierze brak infrastruktury drogowej. Jedynie na odcinku pomiędzy ulicami Koperkową, a Chabrową występuje droga gruntowa. Na całości projektowanej inwestycji istnieje uzbrojenie podziemne, w postaci tłocznej kanalizacji sanitarnej oraz sieci gazowej. Ponadto, na fragmentach występuje sieć energetyczna, grawitacyjna kanalizacja sanitarna oraz przewody sieci wodociągowej i teletechnicznej. Jest to teren w większości zarezerwowany pod projektowaną inwestycję i obecnie posiada już częściowo wyznaczony pas drogowy.

W ramach zadania planuje się przebudowę kolidującego uzbrojenia znajdującego się w pasie drogowym oraz budowę oświetlenia i kanału technologicznego. Przedsięwzięcie podzielone zostało na trzy następujące etapy:

- budowa skrzyżowania Al. Mickiewicza – ul. Topolowa z drogą krajową nr 5;
- budowa ul. Topolowej na odcinku: droga krajowa nr 5 – ul. Chabrowa;
- budowa ul. Topolowej na odcinku: ul. Chabrowa – ul. Leśna.

Ponadto, w ramach inwestycji przewidziana jest budowa sieci wodociągowej o długości ok. 1800 m, sieci kanalizacji sanitarnej o długości ok. 1800 m wraz z odgałęzieniami sieci do granic działek, dwóch przepompowni ścieków i kolektorów tłocznych o długości uzależnionej od lokalizacji przepompowni, wynikającej z obliczeń, w ulicy Topolowej na odcinku od ul. Koperkowej do ul. Leśnej w Osielsku.

Na całym odcinku projektuje się wspólne ciągi pieszo-rowerowe po południowej stronie ulicy. Jedynie w obszarze skrzyżowań ciągi pieszo-rowerowe rozdziela się na chodniki oraz drogi dla ruchu rowerowego. Dodatkowo, na wszystkich drogach poprzecznych, w stosunku do ul. Topolowej, planuje się zjazdy i wjazdy na drogi rowerowe.

Droga będzie stanowić ważne połączenie komunikacyjne dopełniające i odciążające obecny podstawowy układ ulic miejscowości Osielsko. Nowy odcinek drogi będzie stanowił alternatywę dla obecnej ulicy Centralnej, głównej osi komunikacyjnej na kierunku wschód – zachód, wyprowadzającej ruch lokalny na drogę krajową nr 5. Po połączeniu nowej ulicy z ul. Leśną i Jana Pawła II powstanie naturalna rama, która przez okres kilku najbliższych lat będzie stanowić podstawę rozwoju dalszych ulic lokalnych w tym obszarze.

Przedstawiono dwa warianty przedsięwzięcia – wariant zerowy i wariant inwestycyjny. Wariant zerowy, który polega na pozostawieniu drogi w obecnym stanie, będzie skutkował z postępującą degradacją nawierzchni drogi oraz terenów zielonych z uwagi na konieczność dojazdu do nieruchomości. Przyjęty do realizacji został wariant inwestycyjny, uwzględniający zarówno obecne potrzeby komunikacyjne i potencjalny rozwój społeczno-gospodarczy obszaru sąsiedniego dla inwestycji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wariant przedstawiony przez Inwestora przyjmuje się jako najkorzystniejszy dla środowiska, ze względu na obniżenie poziomu spalania paliw poprzez upłynnienie jazdy pojazdów oraz zachowanie istniejącego zagospodarowania terenu.

Zadanie powiązane jest funkcjonalnie z istniejącym układem drogowym.

W bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięcia, w okresie jego realizacji, nie są planowane żadne remonty, modernizacje, przebudowy i budowy innych odcinków dróg, które mogłyby mieć wpływ na wspólne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko.

Nieznaczne skumulowane oddziaływanie może wystąpić w czasie prowadzenia robót, tj. emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza od pojazdów poruszających się po drogach z urządzeniami i pojazdami pracującymi przy budowie.

Zamierzenie nie wiąże się z nadmiernym wykorzystywaniem zasobów naturalnych, ponadnormatywnymi emisjami i występowaniem innych uciążliwości oraz ryzykiem wystąpienia poważnej awarii, gdyż nie należy do kategorii zakładów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 138 t.j.).

Na obszarze projektowanego zadania nie występują obszary: wodno-błotne, inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe oraz ujścia rzek; wybrzeży i środowisko morskie; górskie lub leśne; objęte ochroną, w tym strefy ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych; wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000; na których standardy jakości zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia; o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne; o znacznej gęstości zaludnienia; przylegające do jezior; jak również uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w południowej części Osielska, przylegającym do północnych obrzeży miasta Bydgoszczy. Są to tereny o zróżnicowanym rozwoju. Znajdują się tu budynki mieszkalne, lokale usługowo-handlowe, pola uprawne, mokradła, nieużytki, zagajniki.

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest w obszarze dorzecza Wisły, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911).

Zamierzenie znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonym europejskim kodem PLGW200036, zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły. Stan ilościowy i chemiczny tej JCWPd oceniono jako dobry. Rozpatrywana jednolita część wód podziemnych nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. utrzymania co najmniej dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych.

Zadanie znajduje się w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym europejskim kodem PLRW200020292999 - Brda od wypływu ze zb. Smukała do ujścia, zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły. Ta JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, której potencjał oceniono jako zły. Rozpatrywana jednolita część wód powierzchniowych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania zamierzenia na środowisko gruntowo-wodne w trakcie realizacji inwestycji, prace budowlane zostaną przeprowadzone w oparciu o sprzęt sprawny technicznie, dopuszczony do eksploatacji i posiadający aktualne przeglądy techniczne. Czynności usuwania drobnych awarii, wykonywane będą jedynie w miejscach do tego wyznaczonych i przystosowanych. Zaplecze budowy planuje się zlokalizować z dala od cieków i zbiorników wodnych, a także od miejsc z płytkim zaleganiem wód podziemnych. W przypadku ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych zastosowane zostaną sorbenty neutralizujące ww. substancje, np.: sorbenty sypkie lub maty chłonne.

Ścieki socjalno-bytowe planuje się gromadzić w przenośnych toaletach i okresowo wywożone przez uprawnioną firmę do oczyszczalni ścieków.

Planowany odcinek drogi gminnej będzie odwadniany poprzez nadanie odpowiednich spadków podłużnych i poprzecznych jezdni, chodników, ścieżek rowerowych. Wody opadowe będą spływały z korpusu drogi oraz terenów przyległych do rowów przydrożnych

i zbiorników odparowujących, pełniących funkcję osadowo-filtracyjną i retencyjno-odparowującą. Rowy przydrożne otwarte zostaną obsiane roślinnością trawiastą.

Budowa kanalizacji sanitarnej wyeliminuje zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, co jest rozwiązaniem korzystnym dla środowiska. Projektowana inwestycja nie będzie stanowiła zagrożenia dla wód podziemnych oraz powierzchniowych.

Z uwagi na rodzaj, zakres i lokalizację przedsięwzięcia stwierdza się, że przy zastosowaniu rozwiązań opisanych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, jego realizacja i eksploatacja nie wpływa na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w ww. Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Planowane przedsięwzięcie będzie zlokalizowane poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 t.j.), w tym poza wyznaczonymi, mającymi znaczenie dla Wspólnoty i projektowanymi przekazanymi do Komisji Europejskiej obszarami Natura 2000.

Realizacja inwestycji wymaga usuwania drzew i krzewów zarówno z terenów leśnych, jak i nieleśnych. W ramach za usunięte drzewa i krzewy z terenów innych niż las należy wprowadzić nasadzenia zastępcze w pasie przedmiotowej drogi. Drzewa z terenów leśnych zostaną usunięte w oparciu o przepisy odrębne tj. ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r., poz. 788 ze zm.), dotyczy to także nasadzeń zastępczych.

W ramach kompensacji za usuwane z terenów nieleśnych drzewa i krzewy należy wprowadzić wzdłuż przedmiotowej drogi nasadzenia zastępcze w ilości nie mniejszej niż liczba drzew i powierzchnia krzewów przeznaczonych do wycinki.

Celem wyeliminowania zagrożenia śmiertelności dla gatunków chronionych stwierdzono potrzebę prowadzenia wycinki poza okresem lęgowym ptaków oraz kluczowym okresem rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt lub po potwierdzeniu braku miejsc rozrodu w obrębie usuwanych drzew i krzewów, a także kontrolowania wykopów pod kątem uwięzienia w nich zwierząt.

W ramach kompensacji za zniszczone siedliska ptaków, należy zamontować skrzynki lęgowe w ilości nie mniejszej niż liczba siedlisk przeznaczonych do zniszczenia.

W celu wyeliminowania zagrożenia uszkodzenia drzew stwierdzono potrzebę zastosowania działań minimalizujących i zabezpieczających pnie i korzenie przed uszkodzeniami. Ponadto, wskazano na konieczność lokalizacji zaplecza budowy, miejsc postoju maszyn i składowania materiałów poza rzutem koron drzew.

więc wystąpić chwilowe podwyższone wartości stężeń ww. związków, nie powodując jednak przekroczenia wartości dopuszczalnych. W celu minimalizacji niekorzystnych dla środowiska emisji, roboty prowadzone będą przy zastosowaniu jednostek sprzętowo-transportowych sprawnym technicznie, legitymujących się aktualnymi badaniami i przeglądami technicznymi.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia emitorem hałasu będą ww. jednostki sprzętowo-transportowe. Wartości mocy akustycznych ciężkich maszyn budowlanych i pojazdów ciężarowych wahają się w granicach 90–110 dB. W celu minimalizacji niedogodności, zmechanizowane roboty budowlane prowadzone będą tylko w porze dziennej. Liczba jednostek sprzętowo-transportowych pracujących jednocześnie w pobliżu zabudowań ograniczona będzie do niezbędnego minimum. Wzmożony chwilowo hałas ustąpi wraz z zakończeniem robót budowlanych.

Przy transporcie materiałów sypkich takich, jak np. kruszywa, stosowane będą środki transportu kołowego wyposażone w plandeki kryjące skrzynie ładunkowe, natomiast wbudowywane materiały sypkie będą polewane wodą - wszystko to łącznie ma na celu ograniczenie pylenia materiałów.

Wszystkie wytwarzane w trakcie realizacji inwestycji rodzaje odpadów zostaną przekazywane wyłącznie uprawnionym podmiotom, które posiadają zezwolenia na zbieranie, odzysk lub unieszkodliwianie odpadów. Odpady będą magazynowane selektywnie, w pojemnikach i workach (w celu uniknięcia przedostania się szkodliwych substancji do gleb, wód i powietrza). Wykonawca robót jest zobowiązany do prowadzenia prawidłowej gospodarki z powstającymi odpadami zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 992 ze zm.), o odpadach oraz szczegółowymi aktami wykonawczymi.

Na etapie eksploatacji drogi mogą powstawać jedynie odpady związane z utrzymaniem we właściwym stanie poboczy, a także z okresowymi pracami porządkowymi w obszarze pasa drogowego. Obowiązek utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych należy do zarządcy drogi.

Rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

Użyte do budowy sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej materiały i technologie cechować się będą właściwościami, które zapewnią pełną szczelność sieci. Rurociągi wykonane zostaną z tworzyw sztucznych, odpornych na działanie ścieków oraz zabezpieczone przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego ściekami (poprzez zastosowanie m.in. szczelnych łączy rur oraz szczelnych przejść), a także w sposób uniemożliwiający eksfiltrację wód gruntowych do sieci. Przepompownie ścieków

Projektowana prędkość przedmiotowej drogi wynosi 50 km/h, w związku z czym należy uznać, że nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowego ograniczenia prędkości na odcinku przebiegającym w sąsiedztwie lasów.

Planowane zadanie dotyczy terenu przekształconego w postaci istniejącego pasa drogowego, a przedsięwzięcie nie zmieni natężenia lub struktury dotychczasowego ruchu drogowego lub klasy drogi.

Ponadto, realizacja inwestycji przy przyjętym rozwiązaniu lokalizacji nie wymaga naruszania cennych siedlisk przyrodniczych i ich przekształcania, zajęcia siedlisk wrażliwych.

W przypadku, jeśli skutkiem robót budowlanych lub innych prac związanych z realizacją zamierzenia będzie podjęcie czynności objętych zakazami względem gatunków chronionych zwierząt, roślin oraz grzybów, wynikającymi z art. 51 i art. 52 ustawy o ochronie przyrody, np.

- w odniesieniu do zwierząt objętych ochroną gatunkową – niszczenie ich siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, jak również niszczenie, usuwanie lub uszkodzenie gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień,
- w odniesieniu do grzybów i roślin – umyślne niszczenie osobników oraz niszczenie siedlisk lub ostoi roślin i grzybów,

Inwestor lub Wykonawca są zobowiązani do uzyskania zgody na wykonanie czynności podlegających zakazom na zasadach określonych w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia wystąpią uciążliwości związane z pracą maszyn budowlanych i samochodów dostawczych. Niekorzystne oddziaływania powstające w trakcie budowy to hałas i emisja spalin do powietrza. Uciążliwości te będą miały charakter przejściowy, lokalny i krótkotrwały i zanikną po zakończeniu prac budowlanych.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia wykorzystywane zostaną jednostki sprzętowo-transportowe takie, jak: koparko-ładowarki, walce drogowe, rozkładarki mieszanek mineralno-bitumicznych, frezarki drogowe, sprzęt drobny (ubijaki i przecinarki mechaniczne) oraz samochody ciężarowe.

Emisje do powietrza w trakcie realizacji przedsięwzięcia będą miały charakter punktowy i przejściowy. Wystąpi nieplanowana i nieorganizowana, okresowa emisja spalin, pochodzących ze spalania paliw ciekłych, bez znacznego negatywnego wpływu na środowisko i ludzi. Podczas spalania paliwa następuje emisja do powietrza produktów spalania, a więc głównie tlenków azotu, tlenku i dwutlenku węgla oraz tlenków siarki. Mogą

wyposażone zostaną w stały automatyczny monitoring pracy oraz system sygnalizujący awarię.

Przed oddaniem sieci do eksploatacji przeprowadzone zostaną próby szczelności za pomocą wody pod ciśnieniem. Woda na ten cel pobrana zostanie z istniejącej sieci wodociągowej i odprowadzona zostanie następnie do wykonanej kanalizacji.

Na podstawie informacji zawartych w przedłożonej przez Inwestora dokumentacji, przeanalizowano wpływ drogi w kontekście adaptacji do skutków zmian klimatu (efekt cieplarniany).

Inwestycja będzie związana z niewielką emisją gazów cieplarnianych do atmosfery, pochodzących ze spalin poruszających się maszyn i pojazdów. Rozbudowa drogi bezpośrednio nie wywoła wzrostu emisji gazów cieplarnianych, nie wywoła większego zapotrzebowania na energię, w związku z wykorzystaniem energii do transportu i produkcji materiałów. Zagrożenia kryzysowe czynnikami klimatycznymi jak; powódź powodująca zniszczenie lub zamknięcie drogi; nagłe opady śniegu powodujące utrudnienia w ruchu; huragany (złamane drzewa) uniemożliwiające ruch; upały wywołujące niewielkie deformacje, powodujące zniszczenia drogi, powodują utrudnienia w ruchu, przerwy w ruchu, opóźnienia w dostawach. Konstrukcja i technologia wykonania jak i eksploatacja będzie zgodna z wymaganiami, a tym samym przedsięwzięcie jest przystosowane do postępujących zmian klimatu.

Zadanie będzie zrealizowane ze względu na poprawę stanu technicznego i poprawę bezpieczeństwa ruchu. Proponowane rozwiązania techniczne i technologiczne nie odbiegają od obecnie stosowanych rozwiązań w tej dziedzinie. Planowana rozbudowa usprawni ruch na drodze i poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu. Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na środowisko i zdrowie. Wybudowanie jezdni drogi o utwardzonej nawierzchni i wykonanie zjazdów wpłynie na poprawę stanu środowiska, zmniejszy poziom hałasu, zapylenie i emisję spalin. Zasięg strefy uciążliwości i oddziaływania ograniczony będzie tylko do granic działek objętych projektem.

Zadanie ma pozytywny wpływ na stan powietrza atmosferycznego. Na skutek zwiększenia płynności ruchu kołowego nastąpi zmniejszenie emisji spalin i hałasu do środowiska. Analizowana droga przebiega przez teren równinny na niewielkim nasypie, co sprzyja dobremu przewietrzaniu.

Ze względu na charakter przedsięwzięcia na terenie tej inwestycji nie będą miały miejsca zdarzenia o charakterze awarii przemysłowych. Nie będą również występowały

sytuacje wytwarzania i magazynowania substancji niebezpiecznych mogących powodować zagrożenie dla środowiska oraz życie i zdrowia ludzi.

Przedsięwzięcie, ze względu na swój lokalny zasięg, nie wiąże się z oddziaływaniem transgranicznym.

Na etapie eksploatacji przewiduje się, że ponadnormatywne oddziaływania poza pasem drogowym nie będą występowały, a wartości maksymalne nie przekroczą wartości stężeń dopuszczalnych.

Wykonanie nowej, równej i twardej nawierzchni przyczyni się do zmniejszenia emisji hałasu komunikacyjnego w stosunku do stanu obecnego.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia możliwe będzie oddziaływanie na warunki życia, zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców poprzez okresowe utrudnienia w ruchu kołowym i pieszym, zmniejszenie dostępności do terenów rolnych, zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa z powodu prowadzenia prac budowlanych, większą emisję hałasu i spalin. Wymienione uciążliwości będą miały charakter krótkotrwały i będą minimalizowane poprzez odpowiedni nadzór i organizację prac budowlanych, zabezpieczenie terenu budowy, tymczasową organizację ruchu, przestrzeganie zasad bhp w trakcie prac budowlanych, wykorzystanie sprawnego technicznie sprzętu i prawidłową jego eksploatację. W fazie eksploatacji przedsięwzięcie wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców poprzez usprawnienie ruchu, zmniejszenie emisji spalin, pyłów, kurzu i hałasu, poprawę estetyki krajobrazu i zwiększenie bezpieczeństwa ruchu.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt. 10 uouioś, tj. decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 72 ust. 3 uouioś, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt. 10, tj. decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem sześciu lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 Kpa w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Po uzyskaniu zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, na żądanie strony, decyzji zostanie nadana klauzula ostateczności.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1044 t.j.), jednostki samorządu terytorialnego są zwolnione z obowiązku jej dokonania.

Wykonanie warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które nie zostały uwzględnione w decyzjach, o których mowa w art. 86 uouioś, podlega egzekucji administracyjnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o ile przedsięwzięcie jest realizowane. W myśl art. 136a uouioś, jeżeli warunki, wymogi oraz obowiązki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie zostały uwzględnione w decyzjach, o których mowa w art. 86 uouioś, podmiot realizujący, eksploatujący lub likwidujący przedsięwzięcie, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 1 000 000 zł.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Maria Dombrowicz

Załączniki:

Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy uouioś

Otrzymują:

1. Pan Grzegorz Bebyn, ul. Brzozowa 7, 86-031 Osielsko
2. Gmina Osielsko, ul. Szosa Gdańska 55A, 86-031 Osielsko
3. Strony zawiadomione zgodnie z art. 49 Kpa

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy, ul. Kościuszki 27, 85-079 Bydgoszcz
2. Dyrektor Zarządu Zlewni w Chojnicach, ul. Łużycka 1A, 89-600 Chojnice

Sprawę prowadzi: p. Jakub Malczyk tel. 52 50-65-666, wew. 6043, e-mail: jakub.malczyk.bydgoszcz@rdos.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 20 listopada 2018 r.

WOO.420.118.2018.JM.13

Załącznik

Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018, poz. 2081 t.j.)

- I. W ramach przedsięwzięcie polegającego na rozbudowie ul. Topolowej w Osielsku na odcinku od wlotu skrzyżowania Al. Mickiewicza – Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Leśną wraz z budową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej, zrealizowane zostaną następujące prace:
1. budowa ulicy Topolowej od wlotu skrzyżowania Al. Mickiewicza – Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Leśną, o szerokości jezdni 6,0 m oraz chodnikiem po północnej stronie i ciągiem pieszo-rowerowym po południowej;
 2. budowa skanalizowanego skrzyżowania ulic Topolowej – Szosa Gdańska wraz z drogową sygnalizacją świetlną;
 3. budowa skanalizowanego skrzyżowania ul. Topolowej z ul. Koperkową – wyspy kanalizujące ruch na wszystkich wlotach;
 4. budowa skanalizowanego skrzyżowania ul. Topolowej z ul. Chabrową – wyspy kanalizujące ruch na wszystkich wlotach;
 5. budowa skrzyżowania, jako małe rondo ul. Topolowej z ul. Kwiatową;
 6. budowa częściowo skanalizowanego skrzyżowania ul. Topolowej z ul. Makową – wyspy kanalizujące jedynie na wlotach podporządkowanych;
 7. budowa skanalizowanego skrzyżowania ul. Topolowej z ul. Modrzewiową – wyspy kanalizujące ruch na wszystkich wlotach;
 8. budowa sześciu zatok autobusowych w ciągu ulicy Topolowej;
 9. rozbudowa sieci wodociągowej o długości ok. 1800 m;
 10. rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości ok. 1800 m wraz z odgałęzieniami sieci do granicy działek;
 11. budowa dwóch przepompowni ścieków i kolektorów tłocznych.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworkowa 81, 85-009 Bydgoszcz, tel.: 52 50-65-666, fax: 52 50-65-667, kancetaria.bydgoszcz@rdos.gov.pl, bydgoszcz.rdos.gov.pl

II. Parametry projektowanych elementów układu drogowego:

1. klasa techniczna drogi – Z;
2. prędkość projektowa V_p - 50 km/h;
3. przekrój poprzeczny - 1 x 2;
4. szerokość pasa ruchu - 3,0 m;
5. pas rozdziału (do chodnika) - 3,5 m;
6. szerokość chodnika 2,0 m;
7. szerokość ciągu pieszo-rowerowego - 2,5 m;
8. łączna długość ulic podlegająca przebudowie wynosi około 1900 m.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Maria Dombrowicz

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

Zawieszono na tablicy ogłoszeń
(pieczęć jednostki)

dnia 2018 r.

WOO.420.118.2018.JM.14

Bydgoszcz, dnia 20 listopada 2018 r.

OBWIESZCZENIE

o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, działając na podstawie:

- art. 74 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 t.j.), zwanej dalej w skrócie uouioś oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 t.j.), zwanej dalej ustawą Kpa, zawiadamia strony postępowania;
- art. 38 i 85 ust. 3 uouioś, zawiadamia społeczeństwo,

że w dniu 20 listopada 2018 r., na wniosek z dnia 8 maja 2018 r. (wpływ: 9.05.2018 r.), bez sygnatury, Gminy Osielsko, w imieniu której wystąpił Pełnomocnik Pan Grzegorz Bebyn, została wydana decyzja nr 136/2018, znak: WOO.420.118.2018.JM.12, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa ul. Topolowej w Osielsku na odcinku od wlotu skrzyżowania Al. Mickiewicza – Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Leśną wraz z budową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej”, realizowanego na działkach podanych we wniosku, w obszarze i zakresie określonym w załącznikach graficznych do niego dołączonych.

Doręczenie decyzji stronom uważa się za dokonane po upływie 14 dni od zakończenia 14 dniowego terminu podania treści obwieszczenia do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz wywieszenia tego obwieszczenia na tablicach ogłoszeń organów administracji.

Strony postępowania mogą zapoznać się z treścią decyzji w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przy ul. Dworcowej 81, 85 – 009 Bydgoszcz, numer pokoju 511 (V piętro), w godzinach 8⁰⁰-15⁰⁰.

Obwieszczenie zostaje podane do publicznej wiadomości na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy Osielsko oraz w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a także na stronie internetowej - www.bydgoszcz.rdos.gov.pl - w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Treść ww. decyzji oraz dokumentacja sprawy udostępniana jest społeczeństwu zgodnie z zasadami zawartymi w dziale II uouioś, pt.: Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie.

Wskazuję dzień publicznego ogłoszenia: 21 listopada 2018 r.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Maria Dombrowicz

Zdjęto z tablicy ogłoszeń
(pieczęć jednostki)

dnia 2018 r.

Podpis osoby odpowiedzialnej

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz, tel.: 52 50-65-666, fax: 52 50-65-667, kancelaria@rdos-bydgoszcz.pl, bydgoszcz.rdos.gov.pl

